דרך מצותיך — מצות ברכת כהנים

פ' נשא: לברך הכהנים את ישראל בכל יום שנאמר כה תברכו את בנ"י וגו' (שע"ח). להבין ענין התועלת המגיע לישראל מברכה זו שהכהנים דוקא מברכים אותם, הנה יובן עפ"י מ"ש והנה פרח מטה אהרן כו' ויגמול שקדים (במדבר י"ז כ"ג) ולהבין אמאי שקדים, הנה שקדים הם הממהרים לפרוח מכל הפירות והתבואות כמו זית גפן תאנה כו' שכולם שוהים זמן רב יותר מהם כי השקדים מתמלאים ונראים בג' שבועות מן הפריחה ולכן נק' שמם שקדים שהוא לשון זירוז כמ"ש בירמי' (א' י"א) מקל שקד אני רואה ואמר לו הש"י הטבת לראות כי שוקד אני כו' (א' י"ב). וענין מהירות זו הוא רמז על הכהונה, כי הנה אהרן אותיות נראה שעל ידו היו כל ההתגלות וההמשכות האורות מלמעלה למטה. והנה ההמשכות הנמשכים על ידו יוצאים ונמשכים במהירות גדולה בלתי שום עיכוב, כי הנה אנו אומרים הזן את העולם כולו בטובו בחן ובחסד ולהיות מתהוה מטובו וחסדו העליונים השפעות גשמיים צריך להיות ירידת החסד דרך מדריגות רבות מאד עד שיתגשם להיות מהות חסדו על התחסדות והשפעות גשמיים (ע' מצוה כ"ה (פ"ז)), וע"י אהרן נמשך השפעת חסד זו מלמעלה מעלה למטה בעוה"ז בלי שום עיכוב במדריגות שבינתיים אלא במהירות, וה"ז ממש כמשל השקדים שמתמלאין מן הפריחה עד גמרן בזמן קצר בג' שבועות. וביאור הענין הנה נת' מצוה קע"ד פ"ב הקושי' מהו שמבקשים בכל יום רפאינו ברך עלינו, הרי כבר נגמר דינו של האדם בר"ה ויוהכ"פ ונכתב ונחתם ושוב לא ישונה וא"כ ממ"נ הבקשה ללא צורך, אך הענין כי באמת מה שנכתב ונחתם דין האדם למעלה אף שנמשך לו חסד היינו על מקור נפשו כמו שהיא למעלה וצרכיה שם הוא ברוחניות להשיג השגות ולהנות מזיו השכינה והיינו מ"ש בטובו בחן ובחסד שלו שהוא חסד עליון ב"ה שהתחסדותו הוא בהשפעות רוחניים, ולהיות נמשך חסד זה למטה עד שיהי' התחסדותו בגשמיות כצרכי הנפש בגוף, הוא צריך לירד ולהשתלשל מדריגות רבות מהיכל להיכל ירידה אחר ירידה עד שיתגשם להיות חסדו בענינים גשמיים לרפאות הגוף ולברך השנים, וע"ז ארז"ל אדם נידון בכל יום (ר"ה ט"ז א') שנדון לפי מעשיו האם ראוי וכדאי הוא שיומשך החסד עליון הנמשך על נפשו לירד ממדריגה למדריגה מרוחניות לגשמיות, או אינו ראוי ואז ישאר החסד למעלה ושם יקבלנו במה שיוסיפו לו תענוג בג"ע, והשפעת חסד זה גם כשהוא נדון להיות נמשך בעוה"ז הוא מתעכב ושוהה בדרך התמשכותו שהרי בכל הליכה ועקירה מהיכל להיכל הוא ע"י דינים אם ראוי הוא ומעיינים בדינו ויש מי שמעכב לומר שחטא ואינו ראוי לזה, אבל כשנמשכה השפע ע"י אהרן וכל כהן הנושא את ידיו ומברך את העם אזי היא נמשכת במהירות גדולה מן העולם היותר עליון עד העולם השפל שלנו דרך כל הממוצעים באין מונע ומעכב ואין מעיינים בדין כלל, וז"ס ברכת כהנים יברכך ה' וישמרך וארז"ל (במד"ר פי"ב) יברכך בממון שנמשך החסד עליון הרוחני מיד כרגע בגשמיות להיות הברכה בממון, יאר ה' פניו היינו בחי' הארת פנים, ויחונך שנמשך למטה מטה. ואמנם הסיבה לזה על היות המשכת חסד אהרן במהירות באין מעכב ומונע

נגדו הוא לפי ששרשו מבחי' רב חסד שהוא בחי' חסד גדול מאד שיורד כמים מגבוה לנמוך במהירות גדולה ואין שום א' יכול לעכב על ידו, עד"מ נחל גדול מאד שהליכתו בזרם גדול ועז עד אשר לא יוכלו לעכבו ולהסתירו כדרך שעושים לנהרות הקטנים שאין מימן גדול כ"כ ואין שטפם בתגבורת עזה כ"כ שמסתירים הזרם וההליכה ע"י עצים ועפר וכיוצא עד שעושים שם בתי הטחינה (שקורין מילען) אבל זו להיות מימיה רבים אזי כח התפשטותם גדול ועצום ולא יוכלו לעמוד בפניו ולעכבו: